

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/13080-13083
7/13149
7/13151-13152
611.147

Sayı : 99074258-610-E. 92
Konu : Soru Önergese

09/08/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 28.04.2017 tarihli ve 43452547-120.07-95747 sayılı yazınız.
b) 28.04.2017 tarihli ve 43452547-120.07-95748 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sibel YİĞİTALP'in 7/13080, Bursa Milletvekili Ceyhun İRGİL'in 7/13081, Şanlıurfa Milletvekili Dilek ÖCALAN'ın 7/13082, Bursa Milletvekili Ceyhun İRGİL'in 7/13083, İlgi (b) yazınız ekinde alınan Batman Milletvekili Mehmet Ali ASLAN'ın 7/13149, Van Milletvekili Nadir YILDIRIM'ın 7/13151, Burdur Milletvekili Mehmet GÖKER'in 7/13152 esas numaralı yazılı soru önermeleri Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İsmet YILMAZ
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (11 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

BURSA MİLLETVEKİLİ DR. CEYHUN İRGİL'İN 7/13083 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığından alınan konuya ilişkin yazıda;

ÖSYM'nin yapmış olduğu sınavların, her bir sınav için hazırlanarak önceden ilan edilen, sınavla ilgili tüm bilgi ve kuralları içeren kılavuzlarda yer alan hükümler çerçevesinde yapıldığı, Başkanlığın Kanun'da öngörüldüğü üzere *"sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme işlemlerini güvenilirlik, gizlilik, tarafsızlık, bilimsel ilkeler çerçevesinde ve adaylara fırsat eşitliği sağlayacak biçimde"* yerine getirdiği,

6114 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı 2 nci maddesinin (e) fıkrasında Kılavuzun, *"ölçme, seçme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin uyulması gereken kurallar, duyurular veya yol gösterici açıklamalardan oluşan ve adaylar ile diğer ilgilileri bağlayıcı olan basılı veya elektronik ortamdaki bilgi paketi"* olarak tanımlandığı,

Sınav uygulamasıyla ilgili ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar, teknolojik gelişmeler ve sınav uygulamalarından elde edilen tecrübeler ışığında, her bir sınava özgü hazırlanan Kılavuzların sürekli güncellenmekte ve 6114 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin 5 inci fıkrasına göre adaylara tebliğ hükmünde olmak üzere ÖSYM internet sitesinden yayımlandığı, bu çerçevede 2016 yılı Aralık ayında ÖSYM Yönetim Kurulunun aldığı bir kararla; 2017 yılından itibaren bütün sınav kılavuzlarında yer almak üzere bazı yeni düzenlemelerin yapıldığı, bu düzenlemelerden birinin de sınavlarda soruları cevaplama süresi başlamadan önce, sınav salonlarındaki iş ve işlemlerin yapılacağı zaman ve sürelerin dakika cinsinden belirlendiği "Sınav Uygulama Talimatı"nın uygulanmaya başlaması olduğu,

Bunun yapılabilmesi için, adayların tümünün salonda bulunmasını sağlamak üzere 15 dakika kuralı getirildiği, buna göre, sınavın zamanında ve hatasız yapılabilmesi için, adayların sınav binalarına girişlerini, sınav sorularını cevaplama zamanı başlamadan 15 dakika önce tamamlamalarının gerektiği,

Sınav binasına 9:45'ten sonra geldiği için sınava giremeyen adaylara yönelik yeni bir sınav yapılmasının, aşağıda belirtilen nedenlerden dolayı uygun olmayacağını değerlendirildiği,

a) 15 dakika kuralı nedeniyle sınava giremeyen adaylara ek bir sınav hakkı tanınması durumunda, yapılacak yeni sınavda puanı hesaplanan adayların puanlarının 2017 YGS sonuçları ile bir araya getirildiğinde, birçok adayın daha önce ilan edilen başarı sırasının, yeni sınav sonucu araya giren adaylar nedeniyle alt sıralara gerileyeceği, çünkü bir sıralama sınavında bir kişinin ilave bir hak elde etmesinin, başka bir adayın sıralamadaki yerini değiştirmeden sağlanamayacağı, bu durumda yeni sınava giren ve puanı hesaplanan bir adayın, açıklanan 2017 YGS sonuçlarında kendisinden daha düşük puan alan tüm adayların sıralamasını bir geri kaydıracağı, bu yüzden bu durumdaki tüm adayların başarı sırasının yeniden hesaplanacağı, dolayısıyla ilave sınav uygulamasının, 2017 YGS'de başarılı olan ve yukarıda belirtilen nedenle sıralaması düşen aday kitlesinin aleyhine olacağı, hatta YGS'de barajı geçemeyen adayların da bu soruların kendilerine sorulmuş olması halinde barajı geçebileceklerini ileri sürebilecekleri, öte yandan 2017 YGS'nin sadece tek kullanımlık bir baraj ve sıralama sınavı olmadığı,

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

aynı zamanda bu sınavdan alınan puanların %40 oranında üniversiteye girişin ikinci basamağını oluşturan Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) sonuçlarını da etkilediği için, ilave sınav yapılması durumunda tartışmaların LYS sonrasında yapılacak yerleştirmelerde de devam edeceği,

b) Kaçınılmaz olarak iki sınav arasında kolaylık-zorluk tartışmasının ortaya çıkacağı, iki sınavın tamamen denk kabul edilmesinin ancak, daha önce benzer aday kitlelerinin katıldığı sınavlarda sorulmuş aynı güçlük ve ayırt edicilik özelliklerine sahip soruların sorulması ile mümkün olacağı, Ülkemizde sınav soruları kamuoyuna açıklandığından, yeni bir sınavın daha önce kullanılmış güçlük ve ayırt edicilik parametreleri belli sorularla yapılmasının mümkün olmadığı, farklı aday kitlesine farklı sorularla yapılacak olası bir sınavın test puanı ortalamaları ile sonuçları açıklanan 2017 YGS test puanı ortalamalarının muhtemelen aynı olmayacağı, yapılan iki sınavın karşılaştırılacağı ve bu da birçok yeni tartışmayı beraberinde getireceği, test puanı ortalamalarının daha düşük çıkması halinde, yapılan sınavın daha zor olarak değerlendirileceği, yeni sınava katılan adaylar tarafından eleştirileceği, tersine yüksek olması halinde ise kurallara uyarak zamanında sınava gelen yaklaşık 2.160.000 adayın yeni yapılan sınavın kolay olduğu iddiasıyla itirazına neden olacağı, nitekim farklı yıllarda yapılan, sadece kendi yılında kullanılan ve birbirini hiç etkilemeyen YGS sonuçlarının dahi karşılaştırılarak tartışma konusu yapıldığı, aynı yıl içinde yapılan ve aynı yerleştirmeye konu olan bir sıralama sınavında böyle bir tartışmanın daha fazla yaşanmasının kaçınılmaz olduğu, ayrıca bu durumun adaylarca yargıya taşınması halinde, şimdiye kadar hiç karşılaşılmayan yeni sorunların ortaya çıkabileceği,

c) Sınav öncesi salonda yapılan iş ve işlemlerin zamanında gerçekleştirilebilmesini sağlamak için, soruları cevaplama süresi başlamadan 15 dakika önce sınav binasına girişin tamamlanması kuralının makul ve gerekli olduğunun değerlendirildiği, ayrıca binaya girişten sonra adayların lavabo ve tuvalet ihtiyacını karşılama ve sınav salonlarını bulmaları kısa da olsa zaman almakta ve adayların sınav salonlarına girişlerinin sınav binalarına girişlerinden daha geç olduğu, 15 dakika kuralının, özellikle amfi tipi kalabalık sınıflarda yetersiz bile olabildiği, Başkanlığın, sınavların daha sağlıklı ve hatasız yapılmasını sağlamak için kural değişikliklerini tüm ilgililere duyurmak üzere gerekli çalışmaları eksiksiz ve zamanında yaptığı, idarenin eksik uygulama veya hatasından kaynaklanmayan ve tamamen adayların sorumluluğunda olan nedenlerle kurallara uymayanlara ilave bir sınav yapılmasının, kural ihlallerini önleyemeyeceği gibi, kurallara uymamayı normalleştireceği, hatta ödüllendireceği, sınav kurallarına duyarlılığı zedeleyeceği ve bu yüzden uygun olmayacağının değerlendirildiği, ayrıca 15 dakika kuralının işlevsel ve gerekli olduğunu kabul etmekle birlikte, medyada değişik nedenlerle yoğun biçimde gündeme gelen münferit olayların lehine istisnai kararlar verilmesinin, çözeceği düşünülen daha çok yeni sorunlara yol açabileceğinin değerlendirildiği,

ç) ÖSYM'nin bütün sınavlarında çeşitli nedenlerle sınava girmeyen/giremeyen adayların bulunduğu, 2017 YGS'ye başvuru yapmış, ancak sınav ücretini ödememiş aday sayısının 103.000 civarında olduğu, yine, yaklaşık 102.000 adayın sınav ücretini yatırdığı halde 2017- YGS'ye girmedeği, hem başvurduğu halde sınav ücretini ödememiş hem de sınav ücretini ödediği halde sınava girmemiş aday sayılarının bir önceki yıla göre artış gösterdiği, bu artışın esas olarak, bu yıldaki aday profilindeki farklılaşmadan ve bir miktar da toplam aday sayısındaki artıştan kaynaklanmış olduğu,

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ayrıca 2017 yılında meslek liselerinin sınavsız geçiş hakkının kaldırılmasının da etkili olduğunun değerlendirildiği, sınav binasına 9:45'ten önce gelmediği için sınava giremeyen aday sayısının tespitinin bu yönde bir kayıt yapılmadığı için mümkün olmadığı, bu nedenle, yeni bir sınavın yapılmasının sadece 15 dakika kuralı nedeniyle sınava girmeyen adayları değil, içinde bu adayların da bulunduğu ve çok farklı nedenlerle sınava girmeyen yaklaşık 102.000 adayı kapsayacağı, bu durumun ilave bir sınavın yapılma gerekçesinin sorgulanmasına yol açacağı,

Yukarıda gerekçeleri ayrıntılarıyla açıklandığı üzere milyonlarca adayın katıldığı, yüzbinlerce görevlinin görev aldığı sınavlarda uygulama birliği ve zamanlılığını sağlama, emniyet personelinin adayların üst arama işlemlerini aceleye getirmeden düzgün bir şekilde yapabilmesine imkân verme, sınıflarda adayların zamanında yerlerine oturmalarını sağlama, soruların cevaplama süresi başlamadan önce yapılması gereken kimlik kontrolü, cevap kağıdı formu kodlamaları, soru kitapçığı kontrolü, soru kitapçıkları üzerindeki karekodların yoklama çizelgesine yapıştırılması ve sınav kurallarının Sınav Uygulama Talimatında yazılı ve okunması öngörülenlerin, görevliler tarafından sesli okunması gibi aday ve görevli iş ve işlemlerinin zamanında yapılmasını sağlamanın gereği olarak; sınav binalarına girişlerin soruların cevaplama süresi başlamadan 15 dakika önce sonlandırılması kuralının, hakkaniyete, mevzuata, önceden belirlenmiş kurallara ve hukuka uygun olduğu, zamanında ilgililere olabilecek tüm yollarla duyurulduğu, adaylara sınava girmesi için mutlaka yanında bulundurması gereken ve sadece kendi şifresiyle Aday İşlemleri Sistemine (AİS) girerek alabildiği, Sınava Giriş Belgesini yazıcıdan dökme işlemi öncesinde ekrana gelen uyarıyı onaylayarak doğrudan haberdar olmalarının sağlandığı, adaylara görevli ve sınava zamanında giren adaylar tarafından memnuniyetle karşılandığının gözlemlendiği, bu yüzden gözden geçirilmesine veya iptaline yönelik bir değişikliğe ihtiyaç olmadığının değerlendirildiği belirtilmektedir.